

RTU studiju kurss "Sociālā atbildība un biznesa ētika"

22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	IV0288
Nosaukums	Sociālā atbildība un biznesa ētika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Inga Lapiņa - Doktors, Profesors
Mācītbspēks	Elīna Gaile-Sarkane - Doktors, Profesors Toms Kreicbergs - Doktors, Lektors Kaspars Vārpiņš - Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Kurss veidots tā, lai parādītu sociālās atbildības (SA) attīstību un nozīmi Latvijā un pasaulē un pētītu sabiedrības uzskatus par uzņēmumu sociālo atbildību, analizējot morālo konfliktu situācijas. Parādītu biznesa ētiku kā starpdisciplināru akadēmisku jomu, sniegtu ieskatu ar biznesu saistītās ētikas problēmās un iepazīstinātu ar mūsdienīgu pieeju biznesa attiecībām raksturīgo problēmu risināšanā. Kurss ietver teorētiskās zināšanas biznesa ētikā, vērtību orientācijā, sociālās atbildības klasifikācijā un novērtēšanā, ieinteresēto grupu teorijā un attīsta atbilstošās praktiskās iemaņas ētisko problēmu risināšanā un SA stratēģijas ieviešanā uzņēmumā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kurss mērķi un uzdevumi: - veidot izpratni par ētikas jēdzienu, teorijām, ētiskajiem principiem un to nozīmi biznesa vidē; - attīstīt ētiskas profesionālās komunikācijas un sociālās prasmes; - veidot praktiskās iemaņas morāles problēmu risināšanai biznesā, izprotot šo problēmu sociālo un vispārējo izcelsmes vidi; - attīstīt spēju izziņāt specifiskus biznesa vides morāles jautājumus un izmantot dažādus risinājumus tipiskās biznesa sfēras problēmsituācijās; - iegūt zināšanas par korporatīvo sociālo atbildību, tās lomu uzņēmējdarbībā un sabiedrībā; - iegūt prasmi novērtēt un analizēt uzņēmuma KSA programmu, sniegt priekšlikumus tās pilnveidošanai.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Kursa ietvaros tiek izstrādāti grupu projekti (3-4 studentu grupā) par attiecīgām biznesa ētikas un SA tēmām, kas paredz papildus ieteicamās literatūras studijas, statistiskās informācijas, masu informācijas līdzekļos publicēto materiālu apkopojumu, analīzi un novērtējumu. Projekta darbā studenti analizē un novērtē situācijas, pamato un pieņem lēmumus, sagatavo morālā konflikta situācijas analīzi un risinājumu un izvēlētais organizācijas SA stratēģijas novērtējumu un priekšlikumus tās pilnveidošanai. Kursa noslēgumā projektu rezultāti tiek prezentēti un studenti piedalās diskusijās.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: Crane, A. and Matten D. (2010). Business Ethics. Managing Corporate Citizenship and Sustainability in the Age of Globalization, Oxford University Press, 3rd edition. Lapiņa, I., Liepiņa, R., SROI Network. (2014). Sociālo investīciju atdeve: rokasgrāmata. Rīga: RTU Izdevniecība. Papildu/Additional: 1. Shastri, V., & Banerjee, P. M. (2010). Social Responsibility and Environmental Sustainability in Business: How Organizations Handle Profits and Social Duties. New Delhi: Sage Publications Pvt. Ltd.(eBook) 2. Tominens K. (2007). Korporatīvā sociālā atbildība un priekšrocības konkurencē : kā korporatīvā sociālā atbildība var paaugstināt profesionāla pakalpojumu sniedzēja konkurētspēju : organizācijas novērtēšanas rokasgrāmata : 21 pārbaudes jautājums un salīdzinoši piemēri / Kari Tominens ; no angļu val. tulk. Gunda Skolniece, Līga Švāgere. Rīga : Latvijas Biznesa konsultantu asociācija. 3. Lapiņa, I., Borkus, I., Stariņeca, O. (2012). Corporate Social Responsibility and Creating Shared Value: Case of Latvia. International Journal of Social, Behavioral, Educational, Economic, Business and Industrial Engineering; Proceedings of World Academy of Science, Engineering and Technology, 2012, Issue 68, pp.1886-1892. 4. Shaw, W. H. (2008). Business Ethics. 6th edition. Belmont, CA : Thomson Wadsworth. 5. Crane A. (2019). Business ethics : managing corporate citizenship and sustainability in the age of globalization, 5th edition. Oxford : Oxford University Press.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Priekšzināšanas uzņēmējdarbībā un ekonomikā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads: biznesa ētika kā starpdisciplināra akadēmiska joma	2	2	2	2
Ētikas jēdziens, teorijas, ētiskie principi un ētisku lēmumu pieņemšanas modeļi	10	24	6	32
Organizāciju sociālā atbildība vietējā un globālā vidē. Iesaistītās puses (Stakeholders)	10	8	4	14
Sociālās atbildības klasifikācija un novērtēšana, elementi un iniciatīvas	10	8	6	12

Ilgtspēja, aprites ekonomika un vides aizsardzība	10	8	6	12
Reputācijas un zīmola vadība sociālās atbildības ietvarā	6	4	2	6
Biznesa ētika un sociāli atbildīga stratēģija uzņēmumā	8	10	4	14
Grupas projektu rezultātu prezentācija	8	32	6	32
Kopā:	64	96	36	124

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj raksturot biznesa ētikas teorijas un principus, prot kritiski analizēt uzņēmuma situāciju un izmantot iegūtās zināšanas morālu lēmumu pieņemšanā un dažādu risinājumu izstrādē tipiskās biznesa vides problēmsituācijās.	Mājas darbs: situācijas analīze par ētisku vai neētisku rīcību un morāles konfliktiem biznesa vidē. Eksāmens. Grupu projekts.
Izprot kompromisus, ar kādiem organizācijai būs jāstopas, lai kombinētu un vienlaikus īstenotu savu „pilsonisko” (sociālo) lomu un komerciālo darbību, un spēj pārveidot šos kompromisus par iespējam gan organizācijai, gan sabiedrībai	3 praktiskie darbi - situāciju analīze: reālas (pēdējo trīs gadu) biznesa situācijas analīze. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās. Eksāmens.
Spēj pamatot pieņemtus lēmumus un izprast SA stratēģijas īstenošanas ieguvumus. Prot izmantot iegūtās zināšanas un prasmes ar uzņēmējdarbību saistītu lēmumu pieņemšanā	3 praktiskie darbi - situāciju analīze: SA uzņēmuma darbībā. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās. Eksāmens. Grupu projekts
Prot lietot galvenās pieejas un instrumentus, lai veidotu savstarpējās uzticēšanās un cieņas vidi uzņēmumā, īstenotu sociāli atbildīgu uzņēmuma darbības stratēģiju un informētu par to sabiedrību	Grupas projekts: Latvijā strādājoša uzņēmuma iekšējās vides un KSA stratēģijas analīze un novērtējums. Projekta rezultātu prezentācija. Eksāmens.
Spēj kritiski izvērtēt uzņēmuma sociālās atbildības kampaņas caurskatāmību un ilgtspēju. Prot veidot priekšlikumus, lai palielinātu uzticamību uzņēmuma sociālās atbildības kampaņai.	4 praktiskie darbi - situāciju analīze: par uzņēmuma caurskatāmību un ilgtspēju. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās. Eksāmens. Grupu projekts

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Mājas darbs: neētiska rīcība un morāles konflikti biznesa vidē.	10
3 praktiskie darbi - situāciju analīze: reālas (pēdējo trīs gadu) biznesa situācijas analīze. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās.	15
3 praktiskie darbi - situāciju analīze: SA uzņēmuma darbībā. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās.	15
4 praktiskie darbi - situāciju analīze: par uzņēmuma caurskatāmību un ilgtspēju. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās.	20
Grupas projekts: Latvijā strādājoša uzņēmuma SA stratēģijas analīze un novērtējums. Rezultātu prezentācija.	20
Eksāmens: kursa noslēguma darbs, tajā tiek pārbaudītas studentu zināšanas un izpratne, atbildot uz atvērtajiem jautājumiem	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	